

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:

Egy évre 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. — fil.
Fél évre 4 " | Egyes szám ára — " 20 "

Szerkesztővel értekezni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Paraszt-képviselő.

Mióta alkotmányos élet van hazánkban, folyton azért küzd mindenki, hogy a meglevő helyes intézményeinket fejlesztsük és tökéletesbítsük — persze mindenki a maga módja szerint. — 1867-ben felhangzott a jelszó, hogy a szabadságharcban kivívtat eszméknek érvényt szerezzünk, hogy államügyeinket liberalisan intézzük el. S azóta mindjobban kívánja a nép, — akármily politikai párt hívének is vallja magát — hogy a hazai intézmények liberalisak legyenek. E kívánság folyamán kell tekinteni, hogy a népképviselőbe beválasztandókat mindig a szellemi arisztokrácia köreiben keressék, úgy okoskodván, hogy a művelt, esetleg okleveles, okos férfi nagyobb értelemmel és körültekintéssel intézheti az ország ügyeit, mint az, aki a tulajdonságok híján van. Ettől az okoskodástól a helyeséget megtagadni nem lehet. Am az eredmény az volt, hogy az ország házában majdnem kizárólag oly férfiak képviselték a népet, akik a nép között sohasem vagy igen keveset éltek, ügyeiket, bajukat csak hallomásból ismerték és bármi lelkiismeretes is tették magukévá a nép ügyét, érzelmeibe, szenvedéseikbe, bajukba csak képzeletben helyezkedhettek. A nép óhajtása így csak közvetve jutott az ország színe elé, kifejezésre.

Nagy baj ez ugyan nem volt. Mert a helyes érzékkel bíró népképviselő mindig feltudja találni azokat a módokat és eszközöket, amelyekkel a néppel való érintkezést közvetlenül létesítheti és az orvoslást megtalálhatja. Ha azonban az illető képviselő felszólal a Házban, sohasem halljuk a néphamisítatlan beszédét, hanem szabályszerű, cifra szónoklatokat és szinte vártuk hallani, hogy mindezeket a művelt, okos beszédek hogyan mondja el, hogyan érzi át maga a nép.

A közvetlenségnek nagy szolgálat tette tehát, a mikor a magyar országgyűlésbe parasztképviselőt juttattak és csöppet sem sajnáljuk, hogy ebben a tekintetben követjük Ausztria példáját, ahol már néhány ülészakon át mindig van 8—10 parasztképviselő. Hadd halljuk egyszer a nép szavát az országgyűlésben, hadd halljuk, miképpen vélekedik egyik-másik kérdésről gyakorlatilag, amelyekről eddig csak inkább többé kevésbé theoretikus felfogásokat hallottunk.

Makkai Zsigmond, az új parasztsorból kikerült képviselő, sohse szégyenkezzék abban a diszes uri társaságban, amelybe most került. Ugyanannyi joggal ül ő ott, mint akármelyik ur. Szeretnők már hallani szavát és természetes parasztokoskodását. Megbízói azért küldték őt oda, mert maga is a néphez tartozván, a nép kívánságait

legközvetlenebbül ismeri és neki léssen kötelessége, hogy az országházban a néperzékét képviselje, így lesz azután igazi népképviselő.

Az egész ország kíváncsian várja, miként fogja Makkai Zsigmond képviselő kötelességeit teljesíteni és vajjon ez a működése pl. fog-e szolgálhatni arra, hogy más parasztképviselőket is küldjenek az országházba.

A szénkénegezés idejéről.

A filoxera elleni védekezésnél újabb időben mindig nagyobb és nagyobb tért hódít a szénkénegezés, illetve az ezzel való gyérítési eljárás. A szénkénegezés hatása biztos, használata a legtöbb esetben lehetséges, s az eredményt a talaj minősége kevésbé, a klíma, fekvési viszonyok és időjárás még kevésbé befolyásolják. Csak az elhelyezés, szétosztás s a fecskenedezési eljárás módjai képeznek megannyi kényes pontot s ezek is csak ott, ahol járatlanság vagy értelmetlenség áll útjában a helyes felhasználásnak. Szintén fontos dolog az idő, amelyben a szénkénegezésnek történnie kell.

Általánosan betartott időpont, illetve a szénkénegezés alkalmazásának időtartama eddig ugyan még nem volt s nem is lesz per absolute megállapítva, mert hiszen az időpont mindig az időjárás, s ezekből ki-

TÁRCZA.

A választások után.

Írta: TORNAI SÁMUEL.

Ime lezajlottak a választási küzdelmek és mégsem dőlt porba Európa! Ime lefolyt az adáz-csata a tiszta választások szent jegyében és mégis mozog a föld!

Valóban így kell felkiáltanunk, ha visszatekintünk a hírlapok számtalan cikkére, melyek még a választás előtt a választási esélyekkel foglalkoztak; latolgatva, fontolgatva, vajjon melyik párt kerül ki győztesen, megszaporodva, vagy melyik elv hagyja ott fogát a vérmezőn, elvesztve minden parlamenti hívét.

Hiszen az augurok előre megcsinálták jóslásaikat; a legnagyobb következetességgel, de egyszersimint felületességgel is minden oldalról hallatták vészkiáltásaikat. Nem csoda-e ha ezen machinatiókkal oly idegességbe ringatták a közvéleményt, hogy alig mert lélekzeni; hanem zsibbasztó feszültséggel leste a történendőket.

De főleg azért tekintett nagy várakozással a közvélemény a lefolyni készülő választási küzdelemre, mert annak megtörténtéből egy új korszak hajnalhasadását várta. A legutóbb hozott választási törvény, az 1899. évi XV. törvényzikk ébresztette fel ezeket a reményeket és valóban

nem kellett hozzá optimizmus, ha mindenki a viharoktól terhes közélet egének megtisztítását várta az ezen törvényzikkben foglalt üdvös intézkedésekből. Hiszen erre a megtisztulásra már amugy is régen volt szükség; és miként a természetben a nagy viharokat rendszerint az egész természet újjáébredése követi, akként ennek a törvénynek is logikai folyománya kellett hogy legyen a közélet és a szűkebb értelemben vett parlamenti tevékenység újjászületésére.

Ámde magábanvéve ezen üdvös rendelkezések is hiabavalók lettek volna, vagy pedig nagyrészen hiányosak, ha nem járult volna hozzá kellő kiegészítésképpen az 1875. évi I. t. cz. új átdolgozása és kibővítése vagyis magyarán: tényleges alkalmazása. Mert hiszen jó törvény volt az ezelőtt is, de, sajnos, az előző kormányok nem vették komolyan a dolgot és a helyett, hogy a törvényt szükségére szerint alkalmazták volna, csak felületesen bántak vele, a minek folytatása lett aztán a nagymérvű korrupció, a finom dístinkcióval elnevezett „közgazdasági tevékenység.”

Ebben a megtisztított levegőben, ebben a szorosan alkalmazott rendelkezések által megszabott keretben, a tiszta választások jegyében kezdődött meg az alkotmányos küzdelem, amelynek lefolyását immár végig szemléljük és amelynek konzekvenziáival tanulságosnak tartjuk egy kissé foglalkozni.

Immar előttünk fekszik a választás eredménye, eltekintve egy-két kerületől, melyeknek választásai immár nem igen befolyásolhatják az általános átnézetet.

Közelebből véve szemügyre az adatokat, úgy látjuk, hogy a győzelem pálmáját ismét a szabadelvűpárt vitte el és ezen a révén a kormány. Igaz ugyan, hogy Magyarországon eddig még sohasem bukott el a kormány a választásokon. De ezen ténynek eddig nagyon könnyen érthető oka is volt. A kormány kezében van a hatalom, a pénz, tehát az erő, mely biztosíthatja előre az eredményt. A kormány mindenható, ezekkel az eszközökkel nemcsak többséget teremthet magának, hanem a kisebbséget is eltüntetheti a föld színéről. A pénz magábanvéve is dolgozik, a csendőrszurony és golyó még hatalmasabban működik, de leghatalmasabban és legenergiusabban dolgozott a hivatalos kortestábor, az állami és megyei tisztviselők óriási phalanxa, mely kénytelen-kelletlen tolja a kormány szekerét.

Innen volt aztán megmagyarázható, hogy a Bánffy-féle választásokból egy olyan impozáns kormánypárti többség került ki, a minőre az eddigi magyar alkotmányos életben példa nem volt. Azt hisszük, fölösleges magyarázgatni, hogy ez az óriási többség annak köszönhetette létrejöttét, mert az akkori kormány teljes súlylával vetette latba tekintélyét, hatalmát és a pénz-

folyólag a különféle talajviszonyoktól (különös tekintettel a nedvességre) függ. A szénkénevezés végzése a vegetáció egész tartalma alatt lehetséges s csak a tél szab elje tartósabb hatást kevés időre. Gyakorlati okok, melyek csaknem mindenütt egyformák, a szénkénevezés idejét késő őszre s a tavaszra tették. Ez időtájt a gazdának van ideje, sürgős dolga kevés s ez okból ilyenkor szokták majdnem mindenütt a szénkénevezést végezni.

Kevésbé irányadó lehet az a körülmény, hogy némely szőlőgazda nem szívesen alkalmazza a szénkénevet a vegetáció idejében, először, mert a szőlőtőke a vegetáció alatt kevésbé érzékeny, mint ennek szünetén, azután mert sok szőlőgazda úgy gondolkozik, hogy a szénkénevet, szüret előtt alkalmazva a szőlő és bor jószágára kedvezőtlen hatással van. A szőlőre nézve e vélemény egyes, kivételt képező s ritka esetekben áll is, a bor minőségét azonban a szénkénevet nem befolyásolja. Az ősz vége s a tavasz kezdete mindenesetre előnyök a szénkénevezésre nézve, de ez az előny csak gyakorlati szénkénevezési művelet végzésére vonatkozik, tehát magának a ténynek kedvez. A tulajdonképpeni célra nézve azonban, amelyet a szénkénevezéssel el kell érniünk, vagyis az ez időtájt a gyökéren élősködő filoxerák egy részének kiirtására nézve éppen ez a két időtájt a legkevésbé kedvező. S hogy ez tényleg így van, illetve hogy így kell lennie, annak nyilvánvaló bizonyítékát a filoxera életmódjában, annak ismerésében találjuk.

Tudva van ugyanis, hogy a filoxera (a gyökéren) egy nyáron (a vegetáció ideje alatt) négyöt generációt szaporít. Minden generáció egyforma állatokat hoz létre, amelyek, mint élősdek, ismét ugyanolyan mérvű szaporításra képesek. Nyár vége felé, vagyis állandó hőmérsékletváltozás fellejtével azoknak a filoxeráknak

egy része, amelyek mint fiatalabb, még ki nem fejlődött generáció legutóbb származtak, nem esik át a fejlődésnek mindama fokán, amelyen az előző generáció átment, helyesebben mondva a máskülönben hasonló fejlődési folyamatok abban az évben ez egyedeknél nem végződik be. Ez ifju ivadék csak megvedlik s azután a szőlőgyökerek repedéseibe húzódnak télire. Az eképpen az utolsó generációból fejlődött téi egyedek kevésbé érzékenyek, mint az előbbi periódusok leszármazottjai, (e tény különben természetes, mert ez állatok vannak hivatva arra, hogy a filoxerát télen át fentartsák, s hogy a legszigorúbb évszak hidegét kibírják.)

Ez az ellenállási képesség minden ár talmas külső körülménnyel szemben jelen tékenyen fokozott mérvű s éppen ezért a szénkénevet is kevésbé ártalmas a telelő állapotban levő ezen generációnak. A filoxerának ez a telelő alakja (a fiatal fejletlen példány) mint említők a hidegebb évszak kezdetén lép föl, tehát a gyökéren élősködő többi példányoktól eltérő ez az egész fejlődési forma a szüret ideje alatt illetve után kezdődik. A késő őszszel, szüret után való szénkénevezés tehát éppen ellenállásra képes téli alakjában találja az állatot, s így a késő őszszel való védekezés sokkal kevésbé hatásos lesz.

Hasonlók a viszonyok, a nagyon korai tavasszal történő befecskenedésnél is. A vegetáció kezdetén, vagyis megfelelően tartós talajfelméledés idején kezdődik a filoxera továbbfejlődése is. A téli állat kezdi teljesíteni feladatát, a szaporodást. Amint őszszel csak nagyon lassítva folyt az állat fejlődése, éppen oly lassan történik a fejlődés a tavasz kezdetén is. Ez időtájt nagyon kedvezőtlenek a viszonyok a továbbfejlődésre. A téli állat továbbfejlődésének kezdetével (második és harmadik vedlés, míg teljesen szaporításra képes anyaállattá

nem lesz) növekedik a káros behatásokkal szemben tanusított érzékenysége, míg az új továbbfejlődés előtt az állat télen a sok kedvezőtlen momentummal szemben sokkal nagyobb ellenállásra képes.

Világos, hogy a tavasszal alkalmazott szénkénevezés, ha a továbbfejlődés előtt nagyon korán éri a filloxerát, hatására nézve nem ér többet a késő őszi gyéritésnél. A filloxera fejlődésének őszi megszüntére s a tavaszi továbbfejlődés kezdetére határozott időpontot megállapítani természetesen nem egykönnyen lehet. Ez leginkább az említett évszakok időjárás viszonyaitól függ. Annyi azonban mindenesetre bizonyos, hogy ha az őszi szénkénevezés a szüret után sokára történik (három négy hétre), vagy pedig ha tavasszal megelőzi a határozottan megindult vegetáció kezdetét: a gyéritési eljárás mindenik esetben késő, illetve korai s hogy ennek megfelelőleg a filloxera gyéritése tekintetében elért eredmények kevésbé kedvezőek lesznek.

Minden élőlény, ember, állat és növény a fajfenntartásra irányuló szaporítás idején a legérzékenyebb. Ez régi és sokszor bebizonyult tény s éppen ezért a filloxera ellen való védekezésnél is figyelembe veendő s hasznosra fordítandó volna. Ebből kifolyólag az következtethető, hogy a szénkénevettel való gyéritési eljárás, megfelelő időben alkalmazva, több gyakorlati eredményt mutat, mint az előbb említett nagyon késői, illetve nagyon korai időben végzett. Az egész gyéritési eljárásnál úgy áll a dolog, hogy az egyes szénkénevet adagok határai, amely adagok egy négyszögölnyi talajra illetve az egyes szőlőtőkékre megszabják, nagyon korlátoltak, azaz kevés adag a rovarpusztításra vonatkozólag hatástalan és sok a szőlőre nézve kárral jár. E kevésnek és soknak határa nagyon szűk s a szőlőtőke vegetációját nem befolyásolja észrevehetően.

Éppen azért, mert a kezeink közt levő védekező anyagot egyenlő mértékben [mennyiségben] kell használnunk, szükséges az is, hogy a természetadta segédeszközök felhasználásával is fokozzuk a szénkénevet hatását. A védekező szer a filloxera ellen határozottan akkor a leghatásosabb, midőn a rovar a rá nézve káros behatásokkal szemben a legérzékenyebb s ne történjék a védekezés akkor, midőn az ellenség jobban van biztosítva, érzéketlenebb a külső behatásokkal szemben. Ezért ne történjék a gyérités se nagyon későn, se nagyon korán.

HIREK.

— **Megürült alispáni szék.** Károlyi Antal dr. varmegyei alispánnak országgyűlési képviselővé történt megválasztása miatt a varmegye alispáni széke tudvalevőleg árván maradt. Irányadó körök az alispáni állásra Bezeredy István dr. varmegyénk főjegyzőjét óhajtják. Az így megüresedő főjegyzői állásra, a szállongó hírek szerint, Herbst Géza kőszegi főszolgabíró és Mesterházy Gedeon dr. sárvári tb. főszolgabíró nevét emlegetik.

— **Megyegyűlés.** Rendkívüli megyei közgyűlést tart Vasvarmegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án Szombathelyen. A közgyűlésnek egyik fontos tárgyát képezi a legtöbb adót fizető

zét, hogy a palamenti öröklétet biztosíthassa magának.

Annál meglepőbb az eredmény, mely a jelenlegi választásokból kikerült. A kormány megkötötte a saját kezét az 1899. évi XV. t. cikkel, mikor egyszersmindenkorra gátat vetett a hivatalos korteskedésnek és ahol tekintély minden súlyával tiltakozott a tisztviselők részrehajlása ellen. Ez az ugynevezett „választási kerékkötő” azonban nem vált kárára a kormánynak és csakugy megszerezte neki a többséget, mint az ezelőtti korszakokban a vadhatalom erőszakos és sokszor durva kitörései.

Eredményül az jelentkezik ezen választásokból, hogy a választók többsége ezuttal is minden hivatalos nyomás nélkül elismerte a liberális politika jogosságát, mert az ugynevezett liberális-pártokat a legnagyobb számmal választotta be az országgyűlésbe. A szabadelvűpárt is megtartotta majdnem a régi kereteket és igen csekély differenzia az, mely mint kevesebbel mutatkozik. De hát ez természetes is, hogy fogyni kellett a szabadelvűpártnak, mert a magakolosszális arányaival nem volt egészséges pártalakítás. Sőt súlyával majdnem agyonnyomta az ellenzékét.

De annál örövendesebb a másik liberális árnyalatu párt — érte persze csupán mint a haladás barátját a liberális jelző alatt — a Kossuth-párt számbeli és súlybeli megnövekedése. A Kossuth-párt számban erősen gyarapodott, de gyarapodott tekintélyben is, mert oly szellemi erők kerültek bele, melyek eddig a

parlamenten kívül állva, egy-egy vidék vagy kerület hangulatát vagy állásfoglalását irányították. A tiszta választások megteremtették gyümölcsöket, azon gyümölcsöket, melyeket reméltünk; ha egészen nem is abban a finomságban és nem is abban a mennyiségben, de kilátást nyújtottak arra, hogy a termés még később kifogástalan lesz.

Leginkább fokozza örömlünket az a közvélemény, hogy a népbolondító klerikalizmus képviselői csöppet sem szaporodva — amitől pedig tartottunk — tértek vissza a politikai küzdőporondra. A nép megmutatta, hogy józanul tud gondolkozni és nem áll föl a hazátlan népámitóknak.

Ami a nemzetiségi képviselőket illeti, azok sok vizet remélhetőleg zavarni nem fognak.

Ime, előttünk fekszik az eredmény, melyet Széll Kálmán államférfi bölcsességének köszönhetünk. Ő tényleg beváltotta szavát és megcsinálta a tiszta választásokat; melyek ha még nem is jelentkeztek ideális tisztaságban, de a jövő reményére kilátást nyújtottak. És éppen nem csekély, de elévülhetetlen érdeme Széll Kálmánnak az, hogy a közgazdasági tevékenységben bujalkodóktól megtisztította a közélet csatornáit és nem hagyta üres szavaknak a jog, törvény és igazság jelszavát.

A magyar népet pedig üdvözljük józan magatartásáért a jobb kor hajnalán, melynek napja derülését melegen óhajtjuk és várjuk.

tők névjegyzékének bemutatása, az új megyebizottsági tag-választás elrendelése és határidejének kitűzése.

— **Horváth Boldizsár szobrának leleplezése** nagy ünnepek között ment végbe a múlt szombaton Szombathelyen. Az egész város lobogódszt öltött és a közönség a kedves időkben is impozáns tömegekben vonult a leleplezés helyére. Az ünnepély nagyjából a vármegyeháza dísztermében tartották. Az ünnepelt családja részéről ott voltak: Lang Lajos, Radics Jenő, Eötvös Loránt báró és a család több fiatal tagja. Jelenvoltak még: Vécsei Tamás az egyetem, Hegedüs István a Kisfaludy-társaság képviselőjében; Ernusz Kelemen, István Vilmos püspök, Reiszig Ede, Nagy Jenő főispánok, Ehen Gyula, Károlyi Antal orsz. képviselők és mások. Az ünnepélyt a szombathelyi daloskör éneke nyitotta meg. Ezután Hegedüs István beszélt a Kisfaludy-Társaság nevében, végül Reiszig főispán záróbeszéde következett. A szobor Tóth István műve és Horváth-ot szónoki állásban ábrázolja a leleplezés után díszlakoma volt.

— **Megyebizottsági tagok választása.** A hat évvel ezelőtt választott megyebizottsági tagok közül százötven megyebizottsági tagnak jár le az ideje a mandátuma. Ezek helyett, valamint az időközben eltávoztak és meghaltak helyett a törvény értelmében újakat kell választani. Az új választást — hír szerint — folyó évi november hó 12-ére tűzik ki.

— **Hymen.** Lingauer Albin hírlapíró, a nemrég megszűnt „Vas” című hírlapnak volt felelős szerkesztője, a közelmúlt napokban váltott jegyet Szombathelyen Hainczmann Miczike kiasszonnyal, Hainczmann János, a „Saharia”-szálloda tulajdonosának kedves műveltségű leányával.

— **Színészet.** Dobó Sándor színtársulata szerdán este fejezte be nálunk előadásait. A társulat ittléte alatt közönségünk részéről igen gyenge pártfogásban részesült. Hogy nagyobb pártfogást érdemelt volna, az bizonyos Dobó Sándor tőlünk Sátoralja-Ujhelyre ment társulatával, hol az ujonnan épített városi színházat kapta meg.

— **Lapszerkesztők harcza.** Kaffehr Béla, szombathelyi lapszerkesztő, ki arról ismeretes, hogy Vasvármegye területén szeretné a sajtó egyeduralmat behozni és azt egyedül élvezni, kedden brutális támadást intézett egyik szombathelyi kávéházban Füredi Béla a „Szombat helyi Friss Ujság” szerkesztője ellen, ki neki különben 6 éven át segédszerkesztője, ugyazáltalán jobbkeze volt a mindent felfalni akaró „Vasvármegye” cz. lapjánál. Kaffehr e brutális támadása Füredi ellen óriási szenzációt keltett Szombathelyen s nincs egy ember sem, még Kaffehr személyes barátai között sem, aki Kaffehrt el ne itélné e kenyérrigységből eredő ki-rohanás miatt. Füredi Béla lapjának csütörtöki és pénteki számában írja le az őt ért brutális támadását Kaffehrnek és nagyjában mindazokat a dolgokat mondja el Kaffehrről, amit e lapok felelős szerkesztője a múlt évi november hóban, e lapok hasábjain „Iszapvulkán” című óriási szenzációt keltett cikkében írt meg Kaffehrről, amikor Kaffehr kenyérrigységből bennünket megtámadott és jőpénzért vállalkozott arra is, hogy egy hírhedt csaló uzsorabanda védelmére kelt, akiket a „Kis-Czell és Vidéke” leleplezett.

— **Hubert bátyánk szivarnereménye.** Hubert bátyánk, a „Barány”-vendéglő tulajdonosa, ki ez időszert a jól megérdemelt nyugalmat élvezzi, néha-néha ellátogat a kávéházba is és ott — ha pártnerre akad — szíves készséggel forgatja a 32 levelű bibliát, lévén szenvedélyes tartó-játékos. Az öreg ur azonban, mint mindenben, úgy a kártyajátékban is nagyon takarékos; dacára annak, hogy szerencsével játszik, nála a legnagyobb összeg egy játéknál: egy pikkoló, esetleg egy jobbfejta szivar. A napokban ismét szerencsével játszott Hubert bátyánk s nyert öt darab trabukó-szivat fiatal partnerétől, ki hogy valamiképp boszút álljon a veszteségért, nem adta át nyomban a veszített szivarokat, hanem megvette a trafikban, körülkötötte a szivarokat nemzeti szalaggal és ezt írta rá: „Éljen Győry Elek”. A szivarokat személyesen kézbesített, Hubert bátyánk jóízűen mosolygott a vesztes partner eme csínyjén, melynek értelmé az, hogy Hubert bácsi legutóbb Maróthy László szabadelvűre adta szavazatát, míg ezelőtt mindig függetlenségi volt.

— **A vasutról** A kis-czelli pályaudvaron ujonnan épülő mozdonyházon serényen folyik a munka. Ha az időjárás nem okoz akadályt, úgy

az épület 2—3 hét alatt teljesen elkészül és a jövő hóban át lesz adható rendeltetésének. A nyáron furt Artézi-kutat most falazzák körül. A vasmunka azonban lassan halad, mert egy másik kut vize folyik most az Artézi-kut medréhez, melynek kiszivattyúzása sok dolgot ad. Az állomási épület némi hiánnyal már teljesen készen van. A múlt héten végeztek az állomásépület aszfaltjárdájával is.

— **A megtámogatott kórház** A kis czelli kózkórház falát néhány nap óta erős fagerendákkal ducolták fel. E felducolás összefüggésben van a kórház falának ujra alapozásával, illetve amerikai módszerszerűt felemelésével. A munkálatokat valószínűleg még e hó folyamán, esetleg a jövő hó első felében megkezdik.

— **Országos vásár.** A kis czelli legközelebbi országos vásár a jövő csütörtökön, azaz folyó hó 24-én lesz.

— **Magyar urak Amerikában.** Laptársunk a Zalagerszegen megjelenő „Zalavármegyei Hírlap”-ban írja: Egy Amerikában járt magyar uriember néhány ismerős dunántúli alakról érdekes híreket hozott. Közülük van Buchwald Lipót is, a megszökött döbrétei bérlő, Buchwald az ugynevezett centes biztosításokat csinálja a nép között. Ez ott a legalacsonyabb foglalkozások egyike. Az ilyen biztosító ügynököknek személyesen kell beszélni a biztosítási díjakat a munkásoktól. Sokszor megesezt már Buchwald urral is, hogy cent helyett verést és kibabást kapott. — Rosenberg Lajosnak, a kis czelli takarékpénztár hírhedt alakjának gipszszobor-gyára volt, de ez leégett. Mennyiben felel meg laptársunk e híre a valóságnak nem tudjuk s így — természetesen — mi felelőséget nem is vállalunk e híreért.

— **Ellopott pecsenye.** Vasárnap egy fiatal pár hajtotta fejét Hymen rózsalánczai alá Ságón. A lakodalom nem olyan akart lenni, hol mint a közmondás tartja, bizonytalan a „föltöztököm”, éppen ezért egy nagy kármentő pecsenyét vacsora után a kemenczébe tettek, hogy melegen legyen. Az egész meg ért testvérek között 10 koronát. Reggel előkarják adni a vendégeknek, de bizony a kemenczébe csak a szaga maradt: ellopták. Az illető névjegyét nem hagyta hátra, így kiléte homály alatt maradt.

— **Verekedő cigányok.** Bobán a napokban egy csapat oláhezigány verődött össze a koresmában és mulattak reggeltől késő délutánig. A koresmából békében távoztak el, de künn a mezőn, a Boba és Kocs között vezető tag-uton összevesztek egymásközött és hatalmas verekedést kezdtek. Fejszékekkel támadtak egymásra s többen közülök vérző sebekkel maradtak a csatatéren. Egyik közülök Kocsra, a bírőházhoz menekült, kit társai halálra kerestek.

— **Magyarország elmebetegügye.** Magyarország elmebetegügyére vonatkozó 1900. évi jelentését hivatalos adatok alapján most tette közzé a belügyminisztérium. A jelentés az elmebetegügy rendezése terén bámulatos haladást konstatal. Miután elég hely nincs az elmebeteg felvételére, tárgyalásokat indítottak egy gazdasági telep (koloniális) rendszerrel: kapcsolatos, 1000 elmebeteg befogadására képes új elmebetegintézet felállítására. Ezt a nagy intézetet Budapestben állítják fel, míg ellenben a vidéki kórházakat nagyobb elmebetegosztályokkal hozzák kapcsolatba. A terjedő tüdő és elmezavar esetei a női nemnél évről-évre szaporodnak. Ez is mutatja a nők roppant nehéz helyzetét a megélhetésért folytatott küzdelemben. A nőtlenség és hajadonok nagyobb részét képezik az elmebetegeknek. Ez a szomorú elsőbbség a hivatalos jelentés szerint a megélhetési módban, a szellemi küzdelemben és a nehéz érvényesülésben találta magyarázatát. Megemlítjük végül a jelentésből, hogy a múlt évben adták át a közhasználatnak Nagyszébenben a kiválóan sikerült és nagymérvű hiányt pótló „urilak”-ot, melyben csupán külön, első- és másodsztályu elmebetegeket helyeznek el.

— **Riportert,** intelligens fiatal embert keresünk lapunkhoz, ki naponként 1—2 óra szabad idővel rendelkezik. Jelentkezni lehet szerdán és csütörtökön a szerkesztőségben.

— **Eladó zongora** Egy jókarban levő rövid zongora jutanyos, mérsékelt áron azonnali eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

— **Eladó egy gyönyörű példány him-páva.** Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

— **„Érmelléki első szállóltvány-telep”** Nagy-Kágya, hirdetését a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy hentes-üzletemben a győri sertéshizlaldából vásárolt sertések lesznek ki-mérve és így szolgálhatok

1-ső rendű szalonnaval
kilogrammonként 1 kor. 20 fill.
1-ső rendű disznósírral
kilogrammonként 1 kor. 28 fill.

Számos megrendelést kér tisztelettel

Imre József
hentes
KIS-CZELL.

2-3

Az összes kiállításokon csakis legelső díjjal kitüntetett és a legelőkelőbb orvosi szaktekintélyek által legtöbbször ajánlott

Eszterházy-
cognac-ot

t. vevőimnek figyelmébe ajánlom.

Németh Emil

fűszerkereskedő.

Kis-Czell.

16-20

VÉDJEGY.

5-20

FERENCZ

pálinka (sósorszesz)

Vértés gyógyszerész-féle.

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenképp előtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyűrő-módszerre (massage) Kiváló sikerrel használatik kö-zvény, csúz, meghüések ellen, benuások, ficzomoknál, gyulladás- és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg gyomor-görcs, rosszullét, fejfájás, stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjegygyel. Egy üveg 30 fill., 1 és 2 kor. Kapható Kis Czellb.n.; Nagy Gyula ur fűszerkereskedésében. Egyáltalán ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók, fűszerkereskedésekben, valamint közvetlen:

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson.

